

İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Bireyselleştirilmiş Eğitim Programının Uygulanmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Elif Burunsuz¹ & Murat İnce²

Özet: Bu araştırmada, ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bireyselleştirilmiş eğitim programının (BEP) uygulanmasına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. 2017-2018 eğitim öğretim yılında Zonguldak İli Devrek İlçesi'nde gerçekleştirilen çalışma kapsamında farklı okul ve branşlarda görev yapan 12 öğretmen ile görüşmeler yapılmıştır. Nitel olarak şekillenen araştırmanın verilerinin toplanmasında araştırmacı tarafından geliştirilen görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme soruları belirlenirken önce alanyazın taranmıştır. Yapılan araştırmalardan sonra taslak maddeler oluşturulmuştur. Görüşme formuna son halini vermeden önce 6 uzman görüşünden yararlanılmıştır. Ses kaydına alınarak gerçekleştirilen görüşmelerin süresi 15-20 dakikadır. Veriler içerik analizi kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin, kaynaştırma uygulaması ve BEP uygulama sürecine yönelik olarak süre sıkıntısı, velilerin bilinçsiz olması, uygulamada yaşanan aksaklıklar, verilen hizmet içi eğitim ve seminerlerin yetersiz olması, bilgi eksikliği, rapor verilme aşamasında yaşanan sıkıntılar gibi çeşitli sorunlarla karşılaştıkları görülmüştür. Öğretmenler, kaynaştırma eğitiminin mevcut haliyle faydalı olduğunu düşünmemektedir. Eğitimlerin yeterli hale getirilmesi, destek odalarının her okulda bulunması, okul ve aile iş birliğinin kuvvetlendirilmesi öğretmenlerin ifade ettiği çözüm önerileri arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı, Öğretmen Görüşleri, Olgubilim

Geliş Tarihi: 06.09.2019 – **Kabul Tarihi:** 29.02.2020 – **Yayın Tarihi:** 17.03.2020

DOI: 10.29329/mjer.2020.234.25

Teachers' Opinions on the Implementation of Individualized Education Program for Teachers in Elementary Education Schools

Abstract: The aim of this study is to determine the teachers' opinions on the implementation of Individualized Education Program (IEP) for teachers working in elementary education schools. During the study carried out in Devrek District of Zonguldak Province in 2017-2018 school year, interviews were conducted with 12 teachers working in different schools and branches. This research is a qualitative study designed within a phenomenological framework. The interview form developed by the researcher was used to collect the data of the study. Before finalizing the interview form, six experts' opinions were used. The duration of the interviews

¹ **Elif Burunsuz**, Eğitim Programları ve Öğretim, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, ORCID: 0000-0001-9300-4278

² **Murat İnce**, Assist. Prof. Dr., Curriculum and Instruction, Zonguldak Bülent Ecevit University, ORCID: 0000-0003-0557-0419

Correspondence: muratince20@hotmail.com

was between 15 and 20 minutes. A qualitative content analysis approach was used to analyze the data obtained. As a result of the study, it was revealed that the teachers encountered various problems such as shortage of time for the application process of the IEP, lack of awareness of parents, inadequate training and seminars, lack of knowledge, problems experienced during the reporting period. Besides; Teachers do not think that inclusive education is useful in its current form. In the light of results, the teachers recommend that the training on BEP should be sufficient, each school should have support rooms, the school and the family cooperation should be strengthened.

Keywords: Individualized Education Program, Teacher Opinions, Phenomenology.

GİRİŞ

Toplumsal gelişmeler yaşandıkça mevcut görüşlerde yenilikler meydana gelmiştir. Yıllar önce büyük bir tepkiyle, ön yargı ile karşılanan, kabul edilemez sayılan düşüncelerde değişimler yaşanmıştır. Eğitim, sağlık, teknoloji gibi alanlarda gerçekleşen bu değişim beraberinde pek çok yeniliği de getirmiştir. Yaşanan bu gelişmelerin başında özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin topluma kazandırılması gelmektedir. Her bireyin kendine özgü fiziksel özelliklerinin olmasının yanında farklı ilgi, yetenek ve görüşlere sahip olduğu herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir. Bazen insanlar çeşitli etmenler sebebiyle akranlarından daha farklı gelişim özellikleri gösterebilir. Günümüzde normal gelişim özelliklerine sahip yaşlılarından farklılık gösteren kişilerin diğer bireyler gibi eğitimine devam edebilmesinin sağlanmasına çalışılmaktadır. Geçmiş yıllarda özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin toplumdan dışlanarak göz ardı edildiği durumlar bulunmaktadır.

Kaynaştırma uygulamalarının tarihsel gelişimi incelendiğinde uygulama boyutunda ülkeler arasında farklılıklar bulunduğu görülmektedir. Kaynaştırma uygulaması yapılan yasal düzenlemelerle birlikte birçok ülke tarafından kabul edilmektedir. Sınırlı bir şekilde başlayan bu uygulama süreç içerisinde gelişmeler kaydederek pek çok ülkede önemli bir eğitim modeli olarak kullanılmaya başlanmıştır (Yazıcıoğlu, 2018). Ülkemizde özel eğitim hizmetlerinin 1950'li senelere dayandığı halde ulaşılmak istenen seviyeye henüz gelmediği söylenebilir. Türkiye' de yetersizliği bulunan çocukların hakları kanunlarla güvence altına alınmıştır. Kaynaştırma uygulaması bu çocukların eğitiminde dikkate alınmıştır. Üniversitelerde özel eğitim alanında öğretmen yetiştiren bölümler bulunmaktadır. Yaşanan gelişmeler bazı eksikliklerin olduğu gerçeğini değiştirmemektedir. Ülkemizde kaynaştırma uygulaması yetersizliği olan öğrencinin normal sınıfa yerleştirilmesi olarak anlaşılmaktadır ve bu şekilde sınırlı kalmaktadır (Eripek, 2004).

Toplumda yaşayan bireylerin hepsinin aynı yeterliliğe sahip olması beklenemez. Normal yeterliliğe sahip olmayan kişilerin toplumun dışına itilmesi kabul edilemez. Yetersizliği bulunan bireylerin ayrıcalıklı bir eğitim yani özel eğitim olarak kendi kendilerine yeter duruma gelmelerini sağlamak, gelişimlerine katkıda bulunmak devletin başlıca görevleri arasında yer almaktadır. Eğitimde

fırsat eşitliği ve bütün insanların eşit olduğu gerçeği her bireyin eğitim alma hakkının sağlaması ile mümkün olmaktadır. Devlet yurttaşlarının haklarından yararlanmasına destek olarak toplumun gelişimine katkı sağlayarak ülkenin daha ileriye gitmesi ve gelişimine de yardımcı olmaktadır (Topçu ve Katılmış, 2013).

Kaynaştırma eğitimi öğrencilerin empati, özgüven, özsaygı, özyeterlik gibi sosyal becerilerinin gelişimine katkı sağlayarak günlük yaşantılarını olumlu yönde etkilemektedir. Çocukların sosyal becerilerinde daha başarılı olmalarını sağlayan kaynaştırma eğitiminin, akademik becerileri üzerinde de pozitif değişiklikler oluşturmaktadır (İra ve Ayan, 2016).

Öğrencilerin yetersizlik durumları eğitimine başladıktan sonra fark edilmediyse sınıf öğretmenlerinin ve rehber öğretmenlerinin gözlem ve değerlendirmeleri sonucunda okul ortamı içerisinde bazı önlemler alınması gerekir. Bu önlemlerin başında eğitim ortamlarının fiziksel olarak düzenlenmesi, ek ödevlendirmelerin yapılması, veli ile işbirliğinin gerçekleştirilmesi gelmektedir. Gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra öğrencinin akranları ile arasındaki belirgin farklılıklar devam ederse okul idaresi ve veli ile iletişim kurularak RAM' a (rehberlik araştırma merkezi) gönderilir. Yapılan eğitsel tanılama ve değerlendirme sonucunda öğrenci yetersizlik türüne uygun olarak eğitim kurumuna yerleştirilmektedir (Yılmaz ve Batu, 2016). Kaynaştırma eğitiminin en önemli unsuru kabul edilen Rehberlik Araştırma Merkezleri (RAM) yapmış olduğu çalışmalarla süreç adına büyük öneme sahiptir. Bu nedenle yapılan araştırmalarda RAM' lardaki uygulamalar ile çalışan görüşlerine de yer verilmesi uygulama süreçlerine yönelik bilgi edinilmesi yönünden ayrıca önem kazanır. (Güven ve Balat, 2006).

Kaynaştırma uygulamasında asıl önemli nokta destek eğitim hizmetlerinin özel gereksinimli öğrenciye ve öğretmene sağlanmasıdır. Özel eğitim destek eğitim hizmetlerinden faydalanılmadan uygulanan kaynaştırma eğitiminden istenilen verim alınmaz ve özel gereksinimli öğrencinin akranları ile aynı eğitim sınıfına yerleştirmekle sınırlı kalır. Destek hizmetlerden gerektiği durumlarda yararlandığında kaynaştırma eğitiminin uygulamasının tam olarak gerçekleştirildiği söylenebilir (Batu, 2000). Kaynaştırma uygulamasının başarıya ulaşabilmesi için hazırlanan programlarla birlikte programların uygulayıcısı öğretmenler başta olmak üzere okul yönetimi, öğrenciler ile özel gereksinimli bireylerin velileri arasında iş birliğinin artması oldukça önemlidir. (Esmer, Yılmaz, Güneş, Tarım ve Delican, 2017).

Yaşanan sorunların tespit edilmesi ve öğrencilerin almış oldukları eğitimin daha yararlı hale getirilmesi amacıyla yapılan bu araştırma, önem taşımaktadır. Böylelikle öğrencilerin gelişimine katkı sağlayan, onların en üst düzeyde eğitim görerek topluma kazandırılmasına yardımcı olan bir eğitim için programlar ve mevcut durum değiştirilebilir, iyileştirilebilir. Bu araştırmada, ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bireyselleştirilmiş eğitim programının (BEP) uygulanmasına

ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıda verilen alt problemlere yanıt aranmıştır:

1. Öğretmenlerin kaynaştırma ve BEP uygulamasına yönelik hizmet içi eğitim alınmasına dair görüşleri nelerdir?
2. Öğretmenlerin kaynaştırma uygulamasına yönelik sahip olduğu bilgiler nelerdir?
3. Öğretmenlerin BEP uygulama sürecine yönelik sahip olduğu bilgiler nelerdir?
4. Öğretmenlerin BEP planı hazırlarken dikkat ettiği hususlar nelerdir?
5. Öğretmenlerin BEP uygulama sürecinde karşılaştıkları problemler nelerdir?
6. Öğretmenlerin BEP uygulama sürecinde karşılaşılan problemlere yönelik çözüm önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Kaynaştırma sürecini öğretmen görüşlerine göre değerlendirmeyi amaçlayan bu çalışma nitel bir araştırma olarak şekillendirilmiştir. Araştırmanın deseni, bireylerin iç dünyalarını, kendilerine özgü algılayışlarını, görüş ve düşüncelerini ortaya koymayı amaçlayan olgubilim (fenomenoloji) dir. Olgubilim deseninde katılımcıların oluşturduğu anlamları tanımlamak, genel uygulamaları tespit etmek amaçlanır. Fenomenolojide, yaşanan deneyimlerin neler olduğu ve bu deneyimlerin hangi koşullarda ortaya çıktığı sorularına cevap aranmaktadır (Annells, 2006; Cresswell, 2013, Akt; Ersoy, 2014).

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcıları, amaçlı örnekleme yöntemine uygun olarak maksimum çeşitliliğe göre belirlenmiştir. Araştırma için kolay ulaşılabilirlik ve amaca en iyi hizmet etme nitelikleri göz önünde bulundurularak sosyo ekonomik düzeyleri birbirinden farklı okullarda görev yapan farklı branşlara sahip 12 öğretmen ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan katılımcılara gizlilik ilkesi gereğince takma isim (rumuz) verilmiş böylelikle bireylerin herhangi bir mağduriyete uğramaları engellenmiştir.

Tablo. 1 Katılımcıların Mesleki Deneyimine Göre Dağılımı

Sosyo-Demografik Özellikler	Değişken	f	%
Mesleki Deneyim (Kıdem)	1-5 yıl	4	33,3
	6-10 yıl	3	25
	11-15 yıl	-	-
	15 yıl ve üzeri	5	41,7
	Toplam	12	100

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerden 1-5 yıl arası kıdeme sahip 4, 6-10 yıl arası kıdeme sahip 3, 15 yıl ve üzeri kıdeme sahip 5 öğretmen olduğu görülmektedir. 11- 15 yıl arası kıdeme sahip öğretmen ise bulunmamaktadır.

Tablo. 2 Katılımcıların Görev Aldıkları Okul Kademesine Göre Dağılımı

Sosyo-Demografik Özellikler	Değişken	f	%
Okul Kademesi	İlkokul	2	16,6
	Ortaokul	10	83,3
	Toplam	12	100

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 2'sinin (16,6) ilkokul, 10'unun (83,3) ortaokul düzeyinde görev yaptığı görülmektedir.

Tablo. 3 Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı

Sosyo-Demografik Özellikler	Değişken	f	%
Cinsiyet	Kadın	2	16,6
	Erkek	10	83,3
	Toplam	12	100

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 2'sinin (16,6) kadın, 10'unun (83,3) erkek olduğu görülmektedir.

Tablo. 4 Katılımcıların Görev Yaptıkları Branşlara Göre Dağılımı

Sosyo-Demografik Özellikler	Değişken	f	%
Branş	Sosyal Bilgiler	1	8,3
	Türkçe	3	25
	İlköğretim Matematik	1	8,3
	Beden Eğitimi	1	8,3
	İngilizce	1	8,3
	Özel Eğitim	2	16,6
	Rehberlik	1	8,3
	Sınıf Öğretmenliği	1	8,3
	Fen Bilimleri	1	8,3
	Toplam	12	100

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların pek çok branşta görev yaptıkları görülmektedir. Katılımcılardan sosyal bilgiler, ilköğretim matematik, beden eğitimi, İngilizce, rehberlik, fen bilimleri ve sınıf öğretmenliği branşlarında her birinden 1 er tane olmak üzere toplam 7 öğretmen, Türkçe branşında 3 öğretmen, özel eğitim branşında ise 2 öğretmen bulunmaktadır.

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Bireyselleştirilmiş eğitim programı ve kaynaştırma eğitiminin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesini amaçlayan bu çalışmada görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme, sözlü iletişim

yoluyla veri toplamada kullanılan bir tekniktir. Görüşme tekniği, kişilerin çeşitli konularda hakkında sahip oldukları bilgilerin, tutumların, düşünce ve davranışların ortaya çıkarılmasında en kısa yol olarak kullanılmaktadır. (Karasar, 2014). Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşme soruları belirlerken öncelikle kaynaştırma uygulama sürecine yönelik alanyazın taranmıştır. Kaynaştırma eğitimi ve bireyselleştirilmiş eğitim programlarına dair yapılan araştırmalar sonucunda form için taslak maddeler oluşturulmuştur. Görüşme formuna son şeklini vermeden önce 6 uzman görüşünden yararlanılmış, geri bildirimlerle birlikte görüşme soruları yeniden düzenlenmiştir. Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde katılımcıların cinsiyet, hizmet yılı, branş, okul kademesi gibi demografik bilgilerine yer verilmiştir. İkinci bölümde ise kaynaştırma eğitimi ve BEP uygulama süreçlerine yönelik görüşme soruları yer almaktadır. 2017-2018 eğitim öğretim yılında Zonguldak'ın Devrek ilçesinde görev yapmakta olan 12 farklı branştan öğretmen ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşme gerçekleştirilmeden önce katılımcılara araştırmanın amaçları ve yapılacak görüşme ile ilgili bilgilendirmeler yapılmıştır. Görüşme formunu incelemek isteyen öğretmenlere bunun için süre tanınmıştır. Görüşme sırasında araştırmacı öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplara göre bazı soruların sırasında değişiklik yapmıştır. Soruların kapsamı dışına çıkıldığı durumlarda ise araştırmacı tarafından yönlendirme yapılarak konuya dönülmesi sağlanmıştır. Katılımcıların izniyle ses kaydına alınarak gerçekleştirilen görüşmeler ortalama 15-20 dakika sürmüştür.

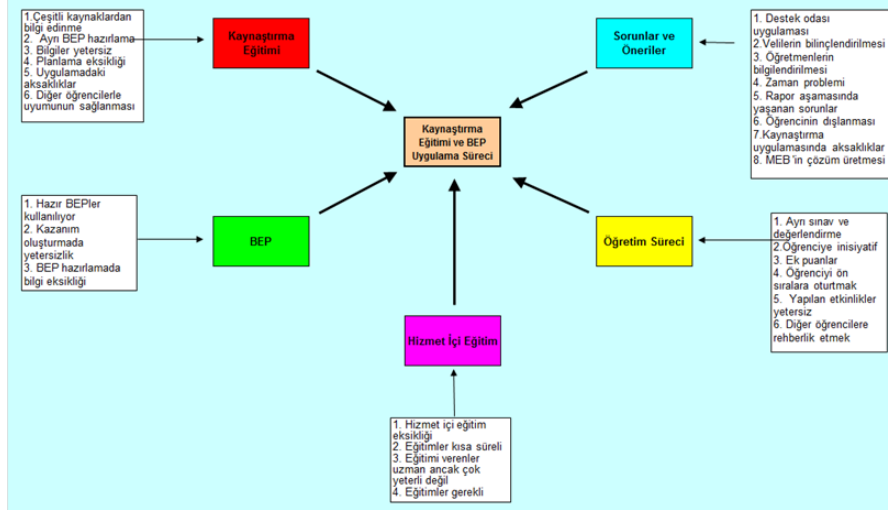
Verilerin Analizi

Görüşme sonrasında veriler içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. BEP uygulama süreçlerine yönelik öğretmenlerin görüşlerini öğrenmeyi amaçlayan bu araştırmada öncelikle araştırmanın amaçları belirlenmiştir. Bu amaçlar doğrultusunda verilerin nasıl elde edileceğine karar verilmiştir. Daha sonra ise kodlama kategorileri belirlenerek içerik analizi uygulanmaya başlanmıştır. Verilerin çözümlenmesi sırasında tablolastırma yapılarak kategorilere ait alt metinler daha net ortaya çıkarılmıştır. Kategorilerin tespiti sırasında uzman yardımı alınarak güvenilirliğe katkı sağlanmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Ayrıntılı olarak görüşme sorularının analizlerine yer verilmesine rağmen elde edilen bulguların toplu bir şekilde ifade edilmesinin araştırma sürecini olumlu etkileyeceği ve çalışmanın daha net bir şekilde anlaşılacağı düşünüldük bir şekil oluşturularak özetlenmiştir. Elde edilen bulgulara aşağıda bulunan Şekil 4.1 de yer verilmiştir.

Şekil 4.1: Katılımcıların Kaynaştırma Eğitimi ve BEP Uygulama Sürecine Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

Katılımcılar hizmet içi eğitim, kaynaştırma eğitimi, BEP uygulama süreci, öğretim süreci, karşılaşılan problemler ve çözüm önerilerine yönelik görüşler belirtmiştir. Bu görüşler ışığında elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerin gerekli olduğunu düşündükleri ancak alınan eğitimlerin yetersiz olduğunu ifade ettikleri görülmüştür. Öğretmenler kaynaştırma eğitimi ve BEP uygulama sürecine yönelik olarak sahip oldukları bilgileri çeşitli kaynaklar aracılığıyla öğrenmektedir. BEP hazırlama ve uygulama sürecinde bilgi eksikliklerinin bulunduğu ve çeşitli yönden desteğe ihtiyaçlarının olduğu görülmüştür. Öğretim sürecinde kaynaştırma öğrencisinin sınıf içinde ön sıralara oturtulması, sınavlarda kolaylık sağlanması söz konusudur. Sınıf mevcutlarının kalabalık olması, sürenin kısıtlı olması gibi durumlar bulunmaktadır. Öğretmen, veli ve okul idaresi arasındaki iş birliğinin kuvvetlendirilmesi, rapor aşamasında yaşanan aksaklıkların giderilmesi, velilerin bilinçlendirilmesi, öğretmenlerin bilgilendirilmesi, zaman sıkıntısına çözüm getirilmesi ve destek odalarının açılmasının sağlanması ile birlikte sürecin olumlu yönde etkilenebileceği düşünülmektedir.

Araştırmanın birinci alt problemini “Öğretmenlerin kaynaştırma ve BEP uygulamasına yönelik hizmet içi eğitim alınmasına dair görüşleri nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır.

Katılımcılara kaynaştırma ve BEP uygulama sürecine yönelik hizmet içi eğitim alınmasına dair görüşleri sorulmuştur. Öğretmenlerin çoğunluğu (Ö1, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö11) hizmet içi eğitim almamış olmasına rağmen kısa süreli seminerler aldığını belirtmiştir. Öğretmenlerden birkaçı ise (Ö2, Ö3) hizmet içi eğitim almadıklarını ancak almak istediklerine yönelik ifade de bulunmuştur. Öğretmenlerden bazılarının ifadeleri şu şekildedir: “Hizmet içi eğitim almadık ama Milli Eğitimin düzenlediği kısa, günlük, saatlik programlara katıldık.” (Ö4), “Evet aldım. Şuan da alıyoruz hatta. 4 günlük bir eğitim sürecimiz var. Özel öğrenme güçlüğü olan öğrenciler, otizmliler, üstün yetenekli öğrenciler, üstün zekâlı daha doğrusu özel öğrenciler ile alakalı konuşma bozukluğu olan öğrenciler ile alakalı bir seminer alıyoruz.” (Ö1). Öğretmenlere hizmet içi eğitimlerin gerekli olduğunu düşünüp düşünmedikleri sorulduğunda, tamamının eğitimlerin gerekli olduğuna yönelik düşüncelerini belirttiklerini görülmüştür. Katılımcılara aldıkları eğitimleri veren kişilerin uzman olup

olmadığı sorulduğunda Ö1, Ö4, Ö6, Ö8, Ö9, Ö10 eğitimleri uzman kişilerden aldıklarını ifade etmişlerdir. Birinci alt probleme yönelik bulgular incelendiğinde, katılımcıların hizmet içi eğitimlerin gerekli olduğunu düşündüklerini söylemek mümkündür. Bununla beraber alınan eğitimlerin yetersiz ve kısa süreli olduğuna vurgu yapan katılımcıların, uzmanlar tarafından verilen etkili eğitimlerin sürece olumlu katkı sağlayacağına inandıkları görülmüştür.

Araştırmanın ikinci alt problemini “Öğretmenlerin kaynaştırma uygulamasına yönelik sahip olduğu bilgiler nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır. Katılımcılara kaynaştırma uygulamasına yönelik sahip oldukları bilgilerin neler olduğu sorulmuştur. Öğretmenlerden Ö3, Ö5 ve Ö10 kaynaştırma eğitiminin uygulama sürecine yönelik bilgilerinin yeterli olmadığını belirtmiştir. Ö10 bu konudaki görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “*BEP’ lilerle biz okulumuzdaki sınıflarda karşılaştık. Tabii uygulama anlamında eksikliklerimiz var. Seminerlerle bunları ne kadar kapatabiliriz bilmiyorum ama bir takım sıkıntılar yaşıyoruz. Bu anlamda zorlandığımız durumlar maalesef oluyor. Hani çok bilgi birikimine sahip olduğumuzu düşünmüyorum açıkçası.*” Katılımcılardan hepsi kaynaştırma eğitiminin uygulamasında bazı eksiklikler olduğu görüşünü dile getirmiştir. İkinci alt probleme yönelik bulgular incelendiğinde, katılımcıların kaynaştırma uygulamasına yönelik sahip oldukları bilgilerin yetersiz olduğu görülmüştür. Edinilen bilgilerin ise çoğuna ise internet aracılığıyla ulaşılmıştır. Öğretmenler kendilerinin bilgi yönünden eksik hissetmelerinin, verilen eğitimlerin yetersizliğinden ve destek eğitim hizmetlerinin istenilen düzeyde olmamasından kaynaklandığını düşünmektedir. Öğrencilerin seviyesine uygun olarak hareket etmeye çalıştıklarını belirten katılımcılar, kaynaştırma uygulamasının uygulama sürecinde çeşitli problemlerin olduğu görüşüne sahiptir.

Araştırmanın üçüncü alt problemini “Öğretmenlerin BEP uygulama sürecine yönelik sahip olduğu bilgiler nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerden Ö3, Ö5 ve Ö10 BEP uygulama sürecine yönelik yeterli bilgiye sahip olmadıklarını ifade etmiştir. Katılımcı Ö5 şu şekilde görüş belirtmiştir: “*Fazla bir bilgim yok. Hazır olan internette indirdiğimiz planları uyguluyoruz.*” Üçüncü alt probleme yönelik bulgular incelendiğinde, katılımcıların BEP uygulama sürecine yönelik sahip oldukları bilgiler ile kaynaştırma uygulamasına yönelik sahip oldukları bilgilerin benzerlik gösterdiği görülmüştür. Öğretmenler BEP hazırlama konusunda yeterli bilgilerinin olmadığını ifade etmiştir. Rehber öğretmen ve özel eğitim öğretmeni ise diğer alan öğretmenlerine göre daha fazla bilgiye sahiptir.

Araştırmanın dördüncü alt problemini “Öğretmenlerin BEP planı hazırlarken dikkat ettiği hususlar nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır. Katılımcılardan Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö10, Ö11, Ö12 BEP planlarını öğrenci seviyesi, çevre şartları, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları gibi etmenler doğrultusunda hazırladıklarını ifade etmiştir. Katılımcılardan Ö8 kodlu öğretmen ise BEP planı hazırlamadığını belirtmiştir. Ayrıca Ö9 kodlu öğretmenin hazır BEP planı ve hazır kazanımlardan faydalandığı elde edilen bulgular arasındadır. Öğretmenlerin ifade ettikleri görüşlerden bazıları şu

şekildedir: “*Öğrencinin seviyesine dikkat etmek zorundayım. Çünkü İngilizce zaten zor bir ders olduğu için mecburen daha 7. Sınıf öğrencisi ama en basit düzeyden anlatmaya çalışıyorum onları işlemeye çalışıyoruz.*”(Ö1). Araştırmaya katılan öğretmenlerin hepsi hazır kazanımlardan yararlandıkları görüşünü belirtmiştir. Katılımcılardan Ö2, Ö6, Ö7, Ö11 gerektiğinde kazanımlarda değişiklik yapılabileceğini, kazanımlar eklenebileceğini belirtirken, Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö9 ve Ö10 ise hazır olarak edindikleri plan ve kazanımlarda herhangi bir değişiklik yapmadığını ifade etmiştir.

Araştırmanın beşinci alt problemini “*Öğretmenlerin BEP uygulama sürecinde karşılaştıkları problemler nelerdir?* sorusu oluşturmaktadır. Bulgular incelendiğinde öğretmenler süre sıkıntısı, kaynaştırma eğitimi alan öğrencinin sınıf içerisinde veya dışarısında dışlanması, velilerin bilinçsiz olması, RAM’den verilen raporlarda aksaklıklar olması, uygulamada bazı sorunların yaşanması, öğretmenlerin kaynaştırma ve BEP uygulama sürecine yönelik eğitimlerinin yetersiz olması, verilen raporlar ile öğrencilerin seviyelerinin farklılık göstermesi, ailelerin baskıcı olması gibi sorunların varlığından söz ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerden Ö1, kaynaştırma öğrencileri ile diğer öğrencilerle aynı konuların işlenemediğini, aynı sınıfta iki grup ile ders anlatımının zor olduğundan söz etmiştir. Branşı İngilizce olan Ö1, normal öğrencilerin bile kelime öğrenirken, telaffuz ederken zorlandığını ve yazım yanlışlarının bulunduğunu yine aynı şekilde kaynaştırma öğrencileri içinde aynı durumun söz konusu olduğunu ifade etmiştir. Öğretmenlerden Ö3 bu konudaki dokümanların yetersizliğinden, Ö5 eğitim ve bilgi eksiliği ile alan uzmanı olunmamasının sorun teşkil ettiğinden, Ö6 aile baskısı nedeniyle RAM’den rapor alınamamasından, Ö9 rehberlik servisi ile yakın ilişkilerin olmamasından, Ö6, Ö11 kalabalık sınıflarda öğretmenlerin sıkıntılı durumlar yaşamasından, Ö12 sınıf içerisinde kazanımların bire bir yürütülmesinin zor olduğundan, Ö10 kodlu numaralı öğretmen özel eğitim kurumlarının ve özel alt sınıfların sayıca yetersiz olduğundan bahsetmiştir.

Araştırmanın altıncı alt problemini “*Öğretmenlerin BEP uygulama sürecinde karşılaşılan problemlere yönelik çözüm önerileri nelerdir?* sorusu oluşturmaktadır. Katılımcıların BEP uygulama sürecine yönelik dile getirdikleri çözüm önerilerinin başında özel gereksinimli öğrencilerin ayrı okul veya sınıfta eğitim görmesi gelmektedir. Katılımcılardan Ö1, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö10 kaynaştırma uygulamasında akranlarıyla aynı eğitim ortamında bulunan öğrencilere verimli olunamadığını ayrı ortamlarda özel eğitim şeklinde bir eğitim verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Öğretmenler, kaynaştırma öğrencilerinin sınıf içerisinde eğitimlerinin yetersiz kaldığını düşünmektedir. Destek odalarının her okulda bulunması gerektiğinden ve süreç için oldukça önemli olduğundan bahsedilmiştir. Katılımcılardan Ö12 “*Uygulama konusunda tabi ki belli zorluklarla karşılaşıyoruz. Ama ben destek eğitim odası uygulamalarında bunun biraz daha aşılabildiğini gördüm.*” şeklinde görüş belirtmiştir. Veli-okul işbirliğinin artırılması, öğretmen-veli bilgilendirilmesinin ve eğitimlerinin yeterli hale gelmesi ve MEB’in mevcut duruma çözüm geliştirmesi ise diğer çözüm önerilerindedir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Kaynaştırma eğitimi ile BEP uygulama sürecine ilişkin öğretmenlere görüşleri sorulduğunda hizmet içi eğitimlerin gerekli olduğu düşüncesinin hakim olduğu görülmektedir. Öğretmenler hizmet içi eğitim yönünden eksiklikler bulunduğunu belirtmiştir. Eğitim almayan öğretmenler uzman kişiler tarafından alınacak eğitimlerin gerekli olduğunu düşünmektedir. Öğretmenler hizmet içi eğitimlerin yetersiz olması nedeniyle bilgi eksikliği yaşadıklarını ve bu durumun kaynaştırma sürecini olumsuz etkilediğini belirtmiştir.

Öğretmenler çocuklara verimli olabilmeyi istediklerini ancak neyi nasıl yapacakları konusunda yeterli bilgiye sahip olamadıklarını ifade etmektedir. Kaynaştırma eğitiminin özel gereksinimli öğrencilerin akranları ile aynı eğitim ortamını paylaşarak sosyalleşmesini ve gelişimsel olarak olumlu yönde değişmesinin amaçlandığını ancak uygulamada mevcut olan sorunlar nedeniyle istenilen verimin alınamadığını söylemek mümkündür.

Özel eğitim ve rehber öğretmenlerin diğer alan öğretmenlerine oranla daha fazla bilgiye sahip olduğunu söylemek mümkündür. Öğretmenler BEP uygulamasında eğitsel değerlendirmenin yapıldığından ve aile ile iş birliği yapılarak sürecin ilerlediğini belirtmiştir. Öğretmenler öğrencinin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda planlarını hazırlamaktadır. Bunun dışında çevresel faktörlerinde kazanımların belirlenmesinde etkili olduğu söylenmektedir. Öğretmenler genel olarak hazır kazanımlardan faydalandıklarını ifade etmiştir. Bazı öğretmenler öğrencinin durumuna göre kazanımlarda değişiklik yapıldığını ancak çoğunluğunun internetten hazır olarak indirdikleri planlardan faydalandıklarını belirtmiştir. Hazır kazanımların öğrencilerin ihtiyaçlarını tam olarak karşılamadığı düşünülmekle beraber yeterli donanım ve bilgiye sahip olunmayışı bu durumda etkili görülmektedir.

Bulgular incelendiğinde öğretmenlerin süre sıkıntısı, kaynaştırma eğitimi alan öğrencinin sınıf içerisinde veya dışarısında dışlanması, velilerin bilinçsiz olması, RAM'dan verilen raporlarda aksaklıklar olması, uygulamada bazı sorunların yaşanması, öğretmenlerin kaynaştırma ve BEP uygulama sürecine yönelik eğitimlerinin yetersiz olması, verilen raporlar ile öğrencilerin seviyelerinin farklılık göstermesi, ailelerin baskıcı olması gibi sorunların varlığından söz ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu zamanın yetersizliğinden bahsederken, ders süresinin kaynaştırma öğrencileri ile sınıf içerisinde ilgilenmek için yetersiz olduğunu ifade etmiştir.

Sınıf içerisinde öğrenci ile fazla ilgilenmenin mümkün olmaması, sınıf mevcudunun kalabalık olması, sınıfın fiziksel ortamının yetersiz olması, ders saatinin öğrenci ile özel olarak ilgilenilmesini zorlaştırması, bilgi ve donanım eksikliği gibi sebepler nedeniyle kaynaştırma uygulama sürecinin verimli bir şekilde işleyemediği sonucuna varılmıştır. Öğretmenler mevcut haliyle kaynaştırma uygulamasının faydalı olduğunu düşünmemektedir. MEB'in bu konuda bir düzenleme yaparak

kaynaştırma eğitimi ve BEP uygulama sürecinin iyileştirilmesi gerektiğine inanılmaktadır. Araştırma sonucunda velilerin ve ailenin bilinçlendirilmesi ile sürecin daha işlevsel olacağı ortaya çıkmaktadır. Katılımcılar tarafından sınıf içerisindeki diğer öğrencilere gerekli açıklamalar yapılarak davranışlarının olumlu yönde değişmesi amaçlanmıştır.

Araştırma sonucuna göre, kaynaştırma uygulaması ve BEP uygulama sürecine yönelik olarak öğretmenlerin kendilerini verimsiz hissederek, konuya ilişkin bilgilerinin yetersiz oluşu süreci olumsuz olarak etkilemektedir. Demirezen ve Akhan (2016) yaptıkları çalışmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamasına yönelik olumlu görüş içerisinde olmalarına rağmen, öğretmenlerin bireysel performanslarını yeterli bulmadıklarını ortaya koymuştur. Benzer şekilde; Deniz (2018); Şahin (2017); Yılmaz ve Batu (2016); Yorulmaz (2015); Güzel (2014); Babaoğlu ve Yılmaz (2010); Ertunç (2008) yaptıkları araştırmalarda öğretmenlerin sürece yönelik bilgilerinin eksikliğinden dolayı kendilerini yetersiz hissettiklerini ortaya koymuştur. Hastings ve Oakford (2010); Praisner (2000) yaptıkları araştırmada okul yönetiminin olumlu desteğinin kaynaştırma başarısını yükselttiğini ortaya koymuştur. Duran Düşünür (2018), kaynaştırma öğrencilerinin eğitim süresince, sosyal gelişimlerinin akademik gelişimlerinden daha hızlı olduğunu ortaya koymuştur. Şahin (2017); Pamuk (2016) yaptıkları çalışmalarda raporların alınması aşamalarında bazı sorunların yaşandığını vurgulamıştır. Hastings ve Oakford (2010); Avramidis ve Kalyva (2010) yaptıkları çalışmalarda, alınan eğitimlerin sürece olumlu etki ettiğini belirtmiştir. Öğretmenlerin kaynaştırma eğitime yönelik pozitif tutum geliştirmesinde deneyim ve eğitimlerin önemli olduğu sonuçlarına ulaşmıştır. Kaynaştırma öğrencilerinin değerlendirilmesinde bazı yöntemlerin kullanıldığı görülmüştür. Thompson, Thurlow ve Whetstone (2001) tarama modeli kullanarak gerçekleştirdikleri çalışmalarında Amerika'da kaynaştırma öğrencilerinin değerlendirilmesinde, portfolyo değerlendirmeden sonra en fazla kullanılan yöntemlerin kontrol listeleri ve BEP (bireyselleştirilmiş eğitim programı) olarak tespit edilmiştir. Kaynaştırma eğitimi görmekte olan öğrencilerin değerlendirilmesinde öğretmenlerin zorlandığı, özel eğitim yönetmeliğinde yer alan yöntemlerin yetersiz kaldığı ve öğretmenlerin kaynaştırmaya yönelik problemlerinin kendi çabalarıyla aşmaya çalışarak yeterli desteğin sağlanmadığı görülmüştür (Güven, 2009).

Öğretmenlerin, özel eğitim ve kaynaştırma eğitime yönelik hizmet içi eğitimleri zorunlu hale getirilmeli ve bilinçlenmeleri sağlanmalıdır. Hizmet içi eğitimleri veren kişiler kaynaştırma uygulaması konusunda gerekli çalışmaları olan ve yeterli donanıma sahip kişiler olmalıdır. Deneyimli uzman kişilerce verilecek eğitimler öğretmenlerin daha bilgili hale gelmesine yardımcı olabilir. Velilerin bilinçlendirilmesine yönelik kurslar ve seminerler verilmeli. Ailelerin desteği kaynaştırma uygulamasında çocuk için büyük öneme sahiptir. Çocuklarının durumlarını kabullenerek onların maksimum seviyede gelişimine katkı sağlayabilmesi amacıyla gerekli çalışmaların yapılması sürece olumlu katkı sağlayacaktır. Öğretmen- veli- okul yönetiminin iş birliğinin artırılarak gerekli

tedbirlerin alınması gerekir. Okulların fiziki yapısı özel gereksinimli öğrenciler için yeniden düzenlenmelidir. Sınıf içinde, okul bahçesinde çocukların gelişimi destekleyici değişimler yapılmalıdır. Her okulda açılması zorunlu olmasına rağmen birçok okulda mevcut yetersizliklerden dolayı destek odaları açılmamaktadır. Destek oda eğitiminin uygulanması sağlanarak gerekli imkânlar sağlanmalıdır. Kaynaştırma uygulamasına yönelik olarak en başından bir yenilenmeye gidilmeli ve var olan sorunlara çözüm yolu bulabilmek adına paydaşlar ile fikir alışverişinde bulunulmalıdır.

Bu araştırma, Zonguldak ili Devrek ilçesinde gerçekleştirilmiştir. Kaynaştırma uygulaması ve BEP uygulama sürecine yönelik olarak öğretmenlerin görüşlerini belirleyerek mevcut durumu ortaya koyabilmek adına farklı bölge ve illerde de çalışmalar yapılabilir. Araştırmaya katılan öğretmenler MEB'e bağlı resmi ilkokul ve ortaokullarda gerçekleştirilmiştir. Ortaöğretim düzeyinde okullarda ve özel kurumlarda benzer çalışmalar gerçekleştirilebilir. Bu çalışma nitel verilerden faydalanarak gerçekleştirilmiştir. Nicel verilerin çalışmaya dahil edilmesiyle, anket ve tutum ölçekleri kullanılarak daha geniş bir kitle ile çalışmalar yürütülebilir.

KAYNAKÇA

- Avramidis, E. And Efrosini, K. (2010). The Influence of Teaching Experience and Professional Development on Greek Teachers' Attitudes Towards Inclusion. *European Journal of Special Needs Education*, Vol 22 No 4, p. 367-389.
- Babaoğlu, E. ve Yılmaz Ş. (2010). Sınıf Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitimindeki Yeterlikleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt 18 Sayı 2, s.345-354.
- Batu, S. (2000). Kaynaştırma, Destek Hizmetler Ve Kaynaştırmaya Hazırlık Etkinlikleri. *Özel Eğitim Dergisi*, Cilt 2 Sayı 24, s.35-45.
- Demirezen, S. ve Akhan, N. E. (2016). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Kaynaştırma Uygulamalarına İlişkin Görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 16, s. 1206-1223.
- Deniz, E. (2018). “Kaynaştırma Eğitimine İlişkin Öğretmen Görüşleri: Bir Meta-Sentez Çalışması”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.
- Duran, D. A. (2018). “İlkokullarda Kaynaştırma Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşleri”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Eripek, S. (2004). Türkiye’de Zihin Engelli Çocukların Kaynaştırılmalarına İlişkin Olarak Yapılan Araştırmaların Gözden Geçirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, Cilt 5 Sayı 2, s.25-32.
- Ersoy, A. (2014). İnternet Kaynaklarından İntihal Yaptığının Farkında Değildim: Bir Olgubilim Araştırması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 35 s. 47-60.
- Ertunç, E. N. (2008). “Kaynaştırma Eğitimi Uygulanan İlköğretim İkinci Kademedeki Görev Alan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitimi Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin Ve Sınıflarındaki Engelli Öğrencilere Bakış Açılarının Değerlendirilmesi Adana İli Örneği”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Esmer, B., Yılmaz, E., Güneş, M. A., Tarım, K. ve Delican, B. (2017). Sınıf Öğretmenlerinin Kaynaştırma Öğrencilerinin Eğitimine İlişkin Deneyimleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt 25 Sayı 4, s.1601-1618.
- Güven, D. (2009). “İlköğretimde Kaynaştırma Uygulamalarına Katılan Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilerin Başarılarının Değerlendirilmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Güven, Y. ve Balat, G. U. (2006). Kaynaştırma Uygulamalarına İlişkin Rehber Öğretmenler ve Rehberlik Araştırma Merkezi Çalışanlarının Görüşleri. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, Sayı 24 s.95-108.
- Güzel, N. (2014). “Kaynaştırma Öğrencisi Olan İlköğretim Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitimine İlişkin Yaşadıkları Sorunlar (Beykoz İlçesi Örneği)”, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hasting, R. P. and Oakford S. (2010). Student Teachers' Attitudes Towards the Inclusion of Children with Special Needs. *Educational Psychology*, Vol 23 No 1.
- İra, N. ve Ayan, B. E. (2016). Ortaöğretim Okullarındaki Kaynaştırma Uygulamalarının Değerlendirilmesi. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 31 s.145-160.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler Teknikler*. Ankara: Nobel.
- Pamuk, Y. (2016). “Sınıf Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitimine İlişkin Görüşleri”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Praisner, C. L. (2000). “Attitudes of Elementary School Principals Toward to Inclusion of Students with Disabilities in General Education Classes”, Leigh University, USA.
- Şahin, S. (2017). “İlköğretim Kaynaştırma Ortamlarında Eğitim Alan Özel Gereksinimli Öğrencilerin Veli ve Sınıf Öğretmenlerinin Kaynaştırma Uygulamalarına Yönelik Görüşleri”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Thompson, S. J, Thurlow M. L. and Whetstone P. J. (2001). Addressing standards and assessments on the IEP. *Assessment for Effective Intervention*, Vol 26 No 2 p.77-84.
- Topçu, E. ve Katılmış A. (2013). Yarı Zamanlı Kaynaştırma Eğitimi Alan Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Düşünceleri. *Sakarya University Journal of Education*, Cilt 3 Sayı 3 s. 48-81.
- Yazıcıoğlu, T. (2018). Kaynaştırma Uygulamalarının Tarihsel Süreci ve Türkiye’de Uygulanan Kaynaştırma Modelleri. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, E-ISSN: 2149-3871 s. 92-110.
- Yılmaz, E. ve Batu S. E. (2016). Farklı Branştan İlkokul Öğretmenlerinin Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı, Yasal Düzenlemeler ve Kaynaştırma Uygulamaları Hakkındaki Görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, Cilt 17 Sayı 3.
- Yorulmaz, A. (2015). “Kaynaştırma Eğitimi Veren İlkokul ve Ortaokul Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitiminde Karşılaştığı Problemler Batman İl Örneği”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Zirve Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Teachers' Opinions on the Implementation of Individualized Education Program for Teachers in Elementary Education Schools

EXTENDED SUMMARY

Introduction

As social developments have taken place, there have been innovations in existing views. Many years ago, there was a change in the ideas that were met with a great reaction and prejudice and considered unacceptable. This change in education, health and technology has brought many innovations. One of the most important developments in these developments is the integration of individuals with special education needs into society. It is a fact accepted by everyone that each individual has different physical characteristics, interests and abilities. Not all individuals living in the society have the same competence. It is unacceptable to push people out of society who do not have normal qualifications. It is among the main duties of the state to ensure that individuals with disabilities become self-sufficient by receiving a privileged education, that is, special education, and to contribute to their development. Equality of opportunity in education and the fact that all people are equal are possible with the right of every individual to receive education. Inclusive education contributes to the development of students' social skills such as empathy, self-esteem, self-esteem and self-efficacy.

Purpose of the Study

The aim of this study is to determine the teachers' opinions on the implementation of Individualized Education Program (IEP) for teachers working in elementary education schools. The following research questions are formulated for the purpose of investigation:

1. What are the opinions of the teachers about getting in-service training for inclusive and IEP implementation?
2. What information does the teacher have about the inclusive education?
3. What is the information that teachers have about the IEP implementation process?
4. What are the points that teachers take into consideration when preparing an IEP plan?
5. What are the problems that teachers face during the implementation of IEP?
6. What are the solution suggestions of the teachers for the problems encountered during the implementation of IEP?

Methodology

This research is a qualitative study designed within a phenomenological framework. The interview form developed by the researcher was used to collect the data of the study. Before finalizing

the interview form, six experts' opinions were used. The duration of the interviews was between 15 and 20 minutes. During the study carried out in Devrek District of Zonguldak Province in 2017-2018 school year, interviews were conducted with 12 teachers working in different schools and branches. A qualitative content analysis approach was used to analyze the data obtained. In this study, which aims to learn the opinions of teachers about IEP implementation processes, the aims of the research were determined first. For these purposes, it was decided how to obtain the data. Then, coding categories were determined and content analysis was started. During the analysis of the data, the sub-texts belonging to the categories were revealed more clearly by tabulating. During the determination of the categories, expert support was provided and reliability was contributed.

Findings, Conclusion and Recommendations

As a result of the study, it was revealed that the teachers encountered various problems such as shortage of time for the implementation process of the IEP, lack of awareness of parents, inadequate training and seminars, lack of knowledge, problems experienced during the reporting period. Besides; teachers do not think that inclusive education is useful in its current form. According to teacher; it is believed that the Ministry of National Education should make an arrangement on this issue and improve the inclusive education and IEP implementation process. Furthermore; the process will be more functional by raising the awareness of the parents and the family. In the light of results, the teachers recommend that the training on IEP should be sufficient, each school should have support rooms, the school and the family cooperation should be strengthened.